

Total No. of Printed Pages—7

5 SEM TDC DSE EDN (CBCS) 1 (H)/5 (NH)

2023

(November)

EDUCATION

(Discipline Specific Elective)

(For Honours and Non-Honours)

Paper : DSE-1 (H)/5 (NH)

(**Guidance and Counselling**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×4=4

Choose the correct answer of the following :

- (a) নিম্নলিখিত কোনটো দিশ সমাজমিতি কৌশলৰ সৈতে সম্পৰ্কিত নহয় ?

Which of the following is not related to sociometric techniques?

- (i) চৰ্তমহীতে এটা দলৰ মাজত আন্তঃব্যক্তিক প্ৰদৰ্শন পৰিমাণ কৰা

Measuring interpersonal performances among the members of a group reference to criteria

24P/193

(Turn Over)

(ii) পিতৃ-মাতৃৰ মতামত অনুসৰি প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ সামাজিক আৰু ব্যক্তিগত মূল্য পৰিমাণ কৰা

Measuring each individual's social worth or personal value as viewed by parents

(iii) দলৰ মাজত বন্ধুত্বৰ আৰ্হি চিনাক্তকৰণ আৰু বিশ্লেষণ কৰা

Method of discovering and analyzing patterns of friendship within a group setting

(iv) দলৰ বাহিৰত ব্যক্তিসকলৰ কাৰ্যপ্ৰণালীৰ বিষয়ে বস্তুনিষ্ঠ তথ্য যোগান ধৰা

Providing objective information about the functioning of individuals outside their groups

(b) বৃত্তিমূলক নিৰ্দেশনাৰ এটা প্ৰত্যাহ্বান হ'ল

One of the challenges to vocational guidance is

(i) ব্যক্তিৰ বৃত্তিমূলক দিশৰ ধীৰ আৰু লেহেমীয়া বিকাশ প্ৰক্ৰিয়া

slow and gradual process of individual's vocational development

(ii) জীৱিকাৰ বাবে সাধাৰণ আৰু বিশেষ সামৰ্থ্য তথা দক্ষতা বিচাৰি উলিওৱা

to find the general and specific abilities and skills required for the group of occupations

(iii) কৰ্মীসকলক জীৱিকাৰ সৈতে নিজকে খাপ খাবলৈ
সহায় কৰা

to help the worker to adjust
himself/herself to the occupation

(iv) ব্যক্তিসকলক বৃত্তিগত তথ্যৰ বিশ্লেষণৰ কৌশল
প্ৰাপ্ত কৰাত সহায় কৰা

to assist the individual to acquire a
technique of analysis of occupa-
tional information

(c) বৃত্তিমূলক নিৰ্দেশনাই এজন ব্যক্তিক তলৰ কোনটো দিশত
সহায় কৰে ?

Vocational guidance assists an
individual

(i) জীৱিকা এটাৰ বাছনি আৰু তাৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা
to choose and prepare for an
occupation

(ii) সামাজিকভাৱে মিলাই দিয়া কৰা
to adjust socially

(iii) শৈক্ষিক কাৰ্যসূচী এটাৰ পৰিকল্পনা কৰা
to prepare an educational
programme

(iv) মূল্যায়নৰ বাবে পূৰ্বচৰ্ত নিৰূপণ কৰা
to presuppose criteria used for
evaluation

(d) নিৰ্দেশনা সেৱাৰ বাবে কাম কৰা এটা ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ সংগঠন হ'ল

An organization at State level working for guidance services is

- (i) ৰাজ্যিক শৈক্ষিক গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ
State Council of Educational Research and Training
- (ii) নিযুক্তি বিনিময় কেন্দ্ৰ
Employment Exchange
- (iii) (i) আৰু (ii) দুয়োটাই
Both (i) and (ii)
- (iv) ওপৰৰ এটাও নহয়
None of the above

2. খালী ঠাইবোৰ পূৰণ কৰা :

1×4=4

Fill in the blanks :

(a) শিক্ষা আৰু নিযুক্তিৰ মাজৰ অমিল হ্রাস আৰু জনশক্তিৰ কাৰ্যকৰী ব্যৱহাৰত _____ এ সহায় কৰিব পাৰে।

Minimizing the mismatching between education and employment and help in the effective use of manpower can be done through _____.

(b) পৰামৰ্শদান প্ৰক্ৰিয়াত _____ ক নিজৰ বাবে নিজৰ সবলতা আৰু দুৰ্বলতা চিনাক্তকৰণত সহায় কৰা হয়।

In counselling, the _____ is helped to discover for himself/herself his/her strengths and weaknesses.

(c) এজন ভাল পৰামৰ্শদাতাই পৰামৰ্শ গ্ৰহণকাৰীজনৰ _____ সমূহ গ্ৰহণ কৰে আৰু তেওঁক তেওঁৰ অকাৰ্যকৰী চিন্তাৰ ধৰণ মানি ল'বলৈ বাধ্য কৰায়।

A good counsellor uses _____ and restates the client's ideas and forcing him/her to acknowledge ineffective thought patterns.

(d) পৰামৰ্শদাতাসকলৰ জীৱনৰ সমস্যাসমূহৰ প্ৰতি _____ থকা উচিত।

Counsellors should have _____ towards life problems.

3. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : 4×5=20

Answer the following questions :

(a) নিৰ্দেশনাৰ পৰিসৰ বৰ্ণনা কৰা।

Explain the scope of guidance.

(b) প্ৰত্যক্ষ আৰু পৰোক্ষ পৰামৰ্শদানৰ মাজত পাঁচটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

Mention five differences between directive and non-directive counselling.

(c) বিকেন্দ্ৰীকৃত পৰামৰ্শ সেৱাৰ পাঁচটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।

Discuss five characteristics of decentralized counselling services.

(d) প্রতিভাশালী শিক্ষার্থীৰ বাবে নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শৰ ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা।

Illustrate the role of guidance and counselling for gifted learners.

(e) নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শ সেৱাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ব্যক্তিগত তথ্যসমূহ লিখা।

Write the personal information essential for guidance and counselling services.

4. নিৰ্দেশনাৰ সংজ্ঞা দিয়া। উদাহৰণৰ সৈতে ব্যক্তিগত, সামাজিক আৰু স্বাস্থ্য নিৰ্দেশনাৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা। $2+(3+3+3)=11$

Define guidance. Illustrate about personal, social and health guidance with examples.

5. পৰামৰ্শদানৰ সংজ্ঞা দিয়া। নিৰ্দেশনা, পৰামৰ্শদান আৰু শিক্ষাদানৰ মাজৰ সম্পৰ্ক লিখা। $2+8=10$

Define counselling. Infer the relationship between guidance, counselling and teaching.

6. নিৰ্দেশনাৰ কৌশল বুলিলে কি বুজায়? উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত যি কোনো ছয়টা দলীয় নিৰ্দেশনাৰ কৌশল আলোচনা কৰা।

What is meant by techniques of guidance?
Discuss any six group guidance techniques with appropriate examples. $2+9=11$

নাইবা / Or

নির্দেশনাৰ সঁজুলি বুলিলে কি বুজায়? উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত
শৈক্ষিক নিৰ্দেশনাৰ যি কোনো ছয়টা নিৰ্দেশনাৰ মৌলিক সঁজুলি
আলোচনা কৰা। 2+9=11

What is meant by tools of guidance? Discuss
any six basic tools of educational guidance
with appropriate examples.

7. শৈক্ষিক নিৰ্দেশনাৰ সংজ্ঞা দিয়া। শৈক্ষিক নিৰ্দেশনাৰ
প্ৰয়োজনীয়তা বিতংভাৱে বৰ্ণনা কৰা। 2+8=10

Define educational guidance. Describe, in
detail, about the need of educational
guidance.

8. মহাবিদ্যালয় পৰ্যায়ত বৃত্তিমূলক পৰামৰ্শৰ লক্ষ্য আৰু পদ্ধতিবোৰ
আলোচনা কৰা। 5+5=10

Discuss the aims and methods of vocational
counselling in college.

নাইবা / Or

নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শদান প্ৰক্ৰিয়াত শিক্ষক আৰু অভিভাৱকৰ
ভূমিকা বিশ্লেষণ কৰা। 5+5=10

Analyze the role of teachers and parents in
guidance and counselling.

***